

ská moc odejmuta, vyžaduje-li toho zájem a ochrana dítěte. Týž názor projevilo také ministerstvo spravedlnosti ve výnosu ze dne 10. dubna 1902, Věstník m. spr., strana 98/02. Tomu jest rozuměti tak, že i v případě § 178 obč. zák. může soud zbaviti otce moci otcovské, zneužíval-li jí otec, neplnil-li povinnosti z ní mu vyplývající, nebo nasvědčují-li veškeré skutečnosti spolehlivě tomu, že se otec chová tak, že by ponechání dítěte pod mocí otcovskou se zřetelem ke všem právům prýstícím z moci otcovské bylo dítěti jen ke zhoubě a ohrožovalo jeho blaho tělesné i duševní. Nejvyšší soud považuje však zbavení moci otcovské za prostředek mimořádný a dosahu velmi závažného a proto jest v každém jednotlivém případě s největší bedlivostí zkoumati, zda jsou splněny jeho podmínky (rozhodnutí čís. 1573 sb. n. s.). Dovolací soud neschvaluje názor napadeného usnesení, že zjištěný postup otce proti jeho nezletilé dceři svědčí sice o nedostatku otcovského ohledu k dítěti, že jej však nelze považovati za tak závažný důvod, jaký má na mysli ustanovení § 177 neb 178 obč. zák., by jím zbavení otcovské moci mohlo býti odůvodněno. Otec, jenž, nedbaje zákonného poučení jemu uděleného, prohlašuje, že není otcem své nemanželské dcery a před soudem výslovně odepírá jakékoliv vyjádření o návrhu na prohlášení dcery za zletilou, uváděje, že není jejím otcem, jenž svým udáním dal podnět k trestnímu řízení proti dceři, v němž i proti ní svědčil, nepouživ dobrodiní § 152 tr. ř., a který i v exekučním řízení proti ní postupoval a nejdůtklivějších právních prostředků používal, dává podle názoru nejvyššího soudu na jevo trvalé a hluboké nepřátelství proti dceři. Od takového otce se nelze nadíti, že by plnil své povinnosti jemu z moci otcovské plynoucí jen ke blahu své dcery, jak to má zákon na mysli v §§ 139 až 141 a 144 až 147 obč. zák. V tomto jednání jest důvodně spatřovati nectné chování otcovo, dosahující až ke zneužívání otcovské moci a úplné zanedbávání výchovy dítěte (§§ 177 a 178 obč. zák.).

Čís. 12038.

Vymáhající věřitel, navrhuující povolení exekuce na základě cizozemského exekučního titulu, musí již v exekučním návrhu prokázati, že cizozemský soud byl podle tuzemských zákonů příslušný.

Tuzemský soud, zkoumaje otázku příslušnosti cizozemského soudu podle tuzemských zákonů, není vázán rozhodnutím cizozemského soudu o jeho příslušnosti.

Není vyloučeno, že i obsahem cizozemského rozsudku může býti prokázána příslušnost cizozemského soudu podle tuzemských zákonů.

Říšskoněmeckým rozsudkem, v němž jest příslušnost říšskoněmeckého soudu pro určovací žalobu, že povinný jest zavázán zhodnotiti pohledávku vymáhajícího věřitele, opřena o to, že nárok na zhodnocení má býti uplatněn v místě obtížené věci, není prokázáno sudiště majetku podle § 99 j. n., a neplyne z něho ani, že říšskoněmecký soud byl příslušný podle §§ 81 a 91 j. n.

Otázka příslušnosti cizozemského soudu podle tuzemských zákonů může být přezkoumána rekursním soudem jen na základě skutkového stavu vzatého za základ prvním soudem. Rekursní soud není povinen, by z úřadu zkoumal, zda tu není jiný než uplatněný důvod příslušnosti.

(Rozh. ze dne 29. října 1932, R I 779/32.)

Soud první stolice povolil exekuci k vydobytí zhodnocovací pohledávky přisouzené rozsudkem zemského soudu v Drážďanech. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Strana povinná napadá usnesení prvního soudu proto, že exekuce, která se opírá o exekuční titul cizozemského soudu, neměla být povolena proto, že nebylo pro povolení exekuce podmínky § 80 čís. 1 ex. ř. Předpis tento stanoví, že návrhu na povolení exekuce takové lze mimo jiné jen tehdy vyhověti, mohla-li věc podle ustanovení platných v tuzemsku o příslušnosti být zahájena ve státě cizím. Vymáhající strana uvedla v exekučním návrhu k odůvodnění příslušnosti zemského soudu v Drážďanech, že se povinná strana stala dne 20. září 1922 knihovni vlastníci domu v Drážďanech. Jak z rozsudku zemského soudu v Drážďanech vidno, popřela ve sporu povinná strana místní příslušnost, Drážďanský zemský soud námitku tu zamítl a opřel místní příslušnost soudu o to, že zhodnocovací nárok má být uplatňován v místě věci, na niž se vztahuje, a dodal, že nemovitost, jíž se nárok ten týká, jest v obvodu zemského soudu Drážďanského. Vzhledem k tomu, že z rozsudků nevysvítá, že v době zahájení sporu u zemského soudu v Drážďanech byla povinná strana knihovni vlastníci nemovitosti, zvláště, když zhodnocovací nárok stranou vymáhající podle rozsudku zemského soudu v Drážďanech teprve dopisem ze dne 8. října 1925 byl ohlášen, nebyl předloženými listinami podán průkaz o tom, že zemský soud v Drážďanech k projednávání sporu byl místně příslušným jakožto soud majetku ve smyslu § 99 j. n. Důvody soudu Drážďanského k založení místní příslušnosti tamního soudu jako soudu majetku s hlediska zdejší jurisdikční normy nestačí. Bylo proto povinností strany vymáhající, by zároveň s exekučním návrhem předložila i řádný průkaz o tom, že strana povinná v době zahájení sporu v Drážďanech byla knihovni vlastníci nemovitosti. Bez tohoto průkazu není dán předpoklad žádaný pro povolení exekuce v § 80 čl. 1 ex. ř. a exekuce neměla být povolena.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Podle vládní vyhlášky čís. 131/24, jíž byl uveden ve známost rozsah vzájemnosti zaručené předpisy německého civilního řádu soudního o exekuci podle cizozemských exekučních titulů v Německu, nelze uznati podle § 328 něm. civ. ř. s. rozsudek zdejšího soudu a vykonati jej, není-li soud státu, jemuž náleží cizozemský soud, podle německého práva příslušný. Vzájemně tedy platí to i pro rozsudky (exekuční tituly) vydané německými soudy, nejsou-li tyto soudy příslušné podle práva československého. Navrhuje-li vymáhající věřitel exekuci podle německého exekučního titulu, musí prokázati, že německý soud byl podle tuzemských zákonů příslušný, neboť podle §§ 55 a 54 ex. ř. jest na něm, by uvedl v návrhu a prokázal podmínky vykonatelnosti cizozemského titulu, jež

přísluší zkoumati soudu povolujícímu exekuci. Tuzemský soud není vázán rozhodnutím cizozemského soudu o jeho příslušnosti, zkoumaje otázku jeho příslušnosti podle tuzemských zákonů. Vždyť cizozemský soud rozhoduje o své příslušnosti podle zákonů cizozemských, kdežto tuzemský soud zkoumá jeho příslušnost podle zákonů tuzemských. Jest sice správné, že tuzemský soud nezkoumá materiální správnost rozhodnutí cizozemského soudu, a to ani v otázce příslušnosti, ovšem, pokud jde o cizozemský zákon, a že vymáhající věřitel nemusí předložití průkaz o správnosti rozhodnutí cizozemského soudu. Ale o to vůbec nejde při povolení exekuce podle cizozemského exekučního titulu a při zkoumání příslušnosti cizozemského soudu podle tuzemských zákonů není ovšem vyloučeno, že i obsahem cizozemského rozsudku může být prokázána příslušnost cizozemského soudu podle tuzemských zákonů. Ale k posuzovaném případě tomu tak nebylo. Německý soud opřel podle rozsudečných důvodů svou příslušnost pro určovací žalobu, že povinný jest zavázán zhodnotiti pohledávku vymáhající věřitelky, o to, že se nárok na zhodnocení má uplatniti v místě obtížené věci. Neopřel tedy svou příslušnost o to, že povinný má v Německu majetek. Proto není oním rozsudkem prokázáno sudiště majetku podle § 99 j. n. Ale z onoho rozsudku neplyne ani, že německý soud byl příslušný podle §§ 81 a 91 j. n., že bylo jím prokázáno sudiště věci obtížené podle tuzemského práva. U soudu věci obtížené lze podle § 81 j. n. podati žaloby, jimiž se žalobce domáhá věcného práva k nemovitému statku nebo toho, že je prost takového práva nebo že právo to jest zrušeno. Žaloba o určení, že povinný je zavázán zhodnotiti pohledávku, není takovou žalobou. Nečelí ani k uplatnění věcného práva z hypoteky ani k sprostění od něho nebo k jeho zrušení. O příslušnosti podle § 91 j. n. nejde pak už proto, že nejde o spojení žaloby ze závazku osobního se žalobou z práva věcného. Proto oním rozsudkem není prokázána příslušnost podle §§ 81 a 91 j. n. a vůbec příslušnost podle tuzemských zákonů. Otázka příslušnosti podle tuzemských zákonů může být přezkoumána rekursním soudem, pokud se zkoumání děje na základě skutkového stavu vzatého za základ prvním soudem, tedy bez ohledu na nové okolnosti, v rekursu nepřipustné. Není správný názor dovolací rekurentky, že rekursní soud měl z úřadu zkoumati, zda tu není jiný než uplatněný důvod příslušnosti. Podle §§ 54 a 55 ex. ř. jest na vymáhajícím věřiteli, by uvedl a prokázal podmínky pro povolení exekuce, tedy i příslušnost cizozemského soudu podle tuzemských zákonů. Soud zkoumá, zda jest tento průkaz podán, ale není povinen pátrati, zda není dána příslušnost cizozemského soudu podle tuzemského práva z důvodu, který nebyl ani uplatněn. Ostatně z předložených dokladů příslušnost cizozemského soudu podle tuzemských zákonů z jiného důvodu ani zřejma nebyla.

Čís. 12039.

Jest nezákonností (§ 46 (2) zák. čís. 100/1931), byl-li k přezkoumání opatrovnického účtu ustanoven cizí znalec, aniž soud vůbec uvažoval o tom, zda jsou tu blízcí příbuzní, kteří bydlí v místě soudu a jsou ochotní a způsobilí účty přezkoumati.

(Rozh. ze dne 29. října 1932, R I 826/32.)